కామ్రేడ్ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య రచన
"విశాలాంధ్రలో ప్రజారాజ్యం" పుస్తక పరిచయం

పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారి పేరుతో ఆ నాటి కమ్యూనిస్టు పార్టీ బ్రిటీష్ ఇండియాలో 1946లో జరిగిన ఎన్నికల సందర్భంగా తెలుగుజాతి భవిష్యత్తును కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎలా తీర్చిదిద్ద దలుచుకున్నదో తెలియపరిచే వివరమైన లక్ష్య ప్రకటనే "విశాలాంధ్రలో ప్రజారాజ్యం" అనే పత్రం. ఇది 1946 జనవరిలో వెలువడింది. ఆనాటికి తెలంగాణా నిజాం రాజ్యంలో భాగం కనుక అక్కడ ఎన్నికలు అనే ప్రస్తావన అప్పటికి రాలేదు. కానీ నిజాం రాజ్యంలోని ఆంధ్రులైన తెలంగాణీయులను కలుపుకొనే తెలుగు జాతీయ రాజ్యం గురించి పదేపదే ఈ పత్రం ప్రస్తావన చేసింది. "తెలంగాణాలో ఆంధ్ర మహాసభ" అనే ఉపశీర్షిక క్రింద అక్కడి ప్రత్యేక పరిస్థితులను, ఉద్యమ స్థితి-గతులను వివరించింది.

ఈ పత్రం కేవలం తెలుగు జాతికి మాత్రమే అన్వయించుకోదగినదిగా భావించ నక్కరలేదు. మొత్తం విశాల భారతావనికి కూడా అన్వయించుకోదగినట్లుగా ఇది వుంది. "ప్రజా రాజ్యాల సమాఖ్యగా-విశాల భారతం" అనే రూపంలో కూడా దీన్ని మెరుగుపరుచుని అన్వయంచుకోదగిన విధంగా యిది రూపొందించారు. అప్పటికింకా భారతదేశానికి 'స్వాతంత్ర్యం' రాలేదు(1948లో ఇవ్వాలనేది బ్రిటీష్ పాలకుల తొలి నిర్ణయం-దాన్ని త్వరితం గావించిన వాటిలో తెలంగాణా తదితర పోరాటాలు కూడా కారణం). పాకిస్తాను విభజనపై బ్రిటీష్ వలస పాలకులూ, కాంగ్రెసూ, ముస్లింలీగు పార్టీలూ ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాయి. దేశ విభజనతో పనిలేకుండా వివిధ జాతుల స్వయం నిర్ణయాధికార హక్కులుగల "జాతీయ రిపబ్లిక్‌ల సమాఖ్య"గా స్వతంత్ర భారతదేశం నిర్మించుకోవటమే ఉత్తమ ప్రజాస్వామిక పునర్నిర్మాణమని "విశాలాంధ్రలో ప్రజారాజ్యం" పేర్కొంది. ఆనాటి భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి పి.సి.జోషి అభిప్రాయం పూర్తిగా ఇది కాకపోవచ్చు కానీ, నాటి కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్రకమిటీలో చర్చనీయాంశంగా వుండిన "జాతుల స్వయం నిర్ణయాధికార హక్కు" అనే అంశాన్ని నేడు పాకిస్థాన్‌లోని పంజాబీలు, సింధీలు, పఠానులు తదితరులకు కూడా అన్వయించుకోదగిన విధంగా, దేశ విభజనకు ప్రత్యామ్నాయంగా "స్వయం నిర్ణయాధికార జాతుల సమాఖ్యగా విశాల భారతదేశం" అనే దృక్పధాన్ని ఈ పత్రం అందించింది.

జాతుల స్వయం నిర్ణయాధికారంలో కీలకమైన అంశంగా ఏ భాషాజాతికి ఆ భాషా జాతి తనదైన రాజ్యాంగ నిర్ణాయక పరిషత్తుని, వయోజన ఓటింగ్ ద్వారా ఎన్నుకొని, తమ జాతి అవసరాల కనువుగా రాజ్యాంగ రచన గావించుకుని, దాని ప్రాతిపదికన స్వయం పోషకంగా తమ కాళ్ళపై తాము నిలుస్తూ "స్వతంత్ర భారత రిపబ్లిక్కుల సమాఖ్య"లో కలిసి మెలిసి వుండాలనేది ఈ పత్ర రచయిత పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారి (ఆంధ్రా కమ్యూనిస్టుల) అభిప్రాయం. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి దేశ రక్షణ, విదేశీ వ్యవహారాలు, కమ్యూనికేషన్స్, కరెన్సీ లాంటి అంశాలలో మాత్రమే అధికారాలుండా లనేది ఈ పత్రం అవగాహన.

ఇటీవలి కాలంలో అనేక రకాల వికృత వక్రీకరణలకూ, అపార్ధాలూ-అపోహలకూ, అదే సమయంలో విస్మరణకు కూడా గురైన ఒక ముఖ్యమైన చారిత్రక పత్రమిది. నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ సరిహద్దులనానుకొని వెలుపలనున్న తెలుగు వారందరితో (బస్తరు-బళ్ళారి- బరంపురం-తమిళనాడుల్లో వారిని) కలుపుకొని విశాల తెలుగు జాతీయ రాజ్యం నిర్మించు కుందామని ఈ పత్రం పిలుపునిచ్చింది. ఆనాటికి వున్న ఆర్ధిక-సాంఘిక-సాంస్కృతిక అసమానత్వా లను రూపిమాపి, ఒక ప్రజాస్వామిక జీవన విధానానికి అనుగుణమైన నూతన సామాజిక వ్యవస్థ నిర్మాణానికి తెలుగు జాతిని సంసిద్ధులను గావిస్తూ అశేష తెలుగు ప్రజానీకం ముందు నిలిపిన ఒక స్పష్టమైన ఆచరణాత్మక సామాజిక ప్రణాళిక యిది. తెలుగజాతికిచ్చిన పిలుపది.

ముందుగా ఆ పత్రంలోని కొన్ని శీర్షికలను చూద్దాం! "జన్మభూమి చిన్నాభిన్నమైనది"/"జమిందారీ దోపిడీ"/మన వ్యవసాయం పాడుపడింది"/"మన పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కాలేదు"/"మన విజ్ఞానం కుంటుపడింది"/"పౌరసత్వ హక్కులు"/"మన గ్రామసీమలు"/ "జమీందారీలను రద్దుచేయాలి"/"సాగుచేసుకోక పొలాలను కౌలుకిచ్చే భూస్వామిక విధానాన్ని రద్దుపరచాలి"/"సాగు చేసేవాడికే పొలం"/"పొలాల్లో సాగు చెయ్యటానికి నీటివసతులు కావాలి"/"రైతుల పొలాలు అన్యాక్రాంతం కాకూడదు"/"రైతుకు గిట్టుబాటయ్యే ధర ఇవ్వాలి"/"ప్రజలకు చౌకగా ఆహారాన్ని అందించాలి"/"వ్యవసాయ కూలీలు"/"సైన్యము నుండి తిరిగి వచ్చే సైనికులు"/"చేపల పరిశ్రమ -అగ్నికుల క్షత్రియులు"/"తాటి బెల్లపు పరిశ్రమ -శెట్టిబలిజ-గౌడ కులస్థులు"/"ఆదిమవాసులు"/"మన పరిశ్రమలు-పట్టణ ప్రజలు"/"ఆంధ్రాలో పరిశ్రమలు మరింత వెనకబడి వున్నాయి"/"ఇంగ్లీషు కంపెనీల విపరీత లాభాలు"/"కార్మికుల కష్టాలు"/ "ఆంధ్రాలో పరిశ్రమాభి వృద్ధికి మార్గం"/"అభివృద్ధి చేయటానికి వీలున్న పరిశ్రమలు"/"రైలు మార్గాలు"/ "రేపు పట్టణాలు"/"చేనేత పరిశ్రమ"/"ఇత్తడి కంచు వగైరా చేతి పనులు"/"చిన్న దుకాణదారులు -వర్తక గుమస్తాలు"/"పట్టణ మధ్యతరగతి ప్రజలు"/"ముస్లిం ప్రజలు"...ఇంతేకాక "ఆంధ్రా ప్రజల నూతన ప్రజాస్వామిక రాజ్యం"/"నూతన ప్రజాస్వామిక రాజ్య సూత్రాలు"/"మన కోర్టులు"/

“మనకున్న విద్యాసౌకర్యాలు”/“మన ప్రజలకు కావలసిన సదుపాయాలు”/“మన పట్టణాలు ఎలా వున్నాయి”/“స్త్రీల కోర్కెలు-హక్కులు”/ “నూతన ఆంధ్రాను ఎవరు నిర్మిస్తారు”-తొలి 69 పేజీల ఈ పత్రంలోని శీర్షికలివి(తృతీయ ముద్రణ-1996 డిసెంబర్-ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్ ప్రచురణ). మరొక 16 పేజీలలో ఉద్యమ, రాజకీయ వైఖరులకు సంబంధించిన వాటిలో “ఐక్య ఆంధ్రా ప్రజా ఉద్యమం”/“స్వదేశ కాంగ్రెసు ఉద్యమాలు”/“ఆంధ్రాలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఏర్పడింది”/“తెలంగాణాలో ఆంధ్ర మహాసభ” తదితర శీర్షికలు వున్నాయి.

ఈనాటికీ మనం “ప్రజల భాషలో విద్య- పరిపాలన” గురించి వివాదాలకు, ఆందోళనకు గురవుతున్నాం కనుక మొదటగా పై విషయంపై ఈ పత్రంలో పేర్కొన్న ఆసక్తికర అంశాలు తెలుసుకుందాం.

“కోస్తా, రాయలసీమ జిల్లాల బడులలో ఇంగ్లీషు నిర్బంధం చేయబడింది. ఇంగ్లీషులోనే అందరికీ అన్ని విషయాలు నేర్పుతూ వచ్చారు. ఇప్పటికీ కాలేజీలలో పరాయి భాష ఇంగ్లీషులోనే చదువు చెపుతున్నారు. నైజాం సంస్థానంలో ప్రాథమిక తరగతులలో తప్ప మిగిలిన అన్ని తరగతులలోనూ ఉర్దూలోనే పాఠాలు బోధిస్తారు. ఉర్దూని నిర్బంధ భాషగా చేశారు. (పే.10) “నూతన ప్రజాస్వామ్య రాజ్య సూత్రాలు”లో 3వ అంశం... “విద్యను మాతృభాషల ద్వారా ప్రతి ఒక్కరికి నేర్పుతుంది” (పే.58). “మన విద్యా విధానమంతా నేడు స్వతంత్ర జీవనం చేయడానికి తగిన శిక్షణనివ్వటం లేదు”. “మన విద్యా విధానమంతా తిరిగి కొత్త పద్ధతులపైన పునర్నిర్మాణం చెయ్యాలి...మన ప్రజలందరికీ అక్షర జ్ఞానం కలిగించాలి. మన ప్రజలు వ్యవసాయక, పారిశ్రామిక జీవితాన్ని వివిధ శాఖోపశాఖలతో నిర్మించటానికి తగిన విజ్ఞానం, శిక్షణను, టెక్నికల్ జ్ఞానాన్ని మన విద్యావిధానం యిచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేయాలి. మనవిద్యనంతా మన మాతృభాష తెలుగులోనే చెప్పాలి (పే.64). ముస్లిములకు ఉర్దూభాషలో చదువు చెప్పబడు తుంది(పే.55)”.

గత చరిత్రలో విద్యా విధానమంతా దాదాపు పాలకుల భాషలోనే వుంది. నేటికీ విద్యావిధానంపై ఇంగ్లీష్ భాషాధిపత్యాన్ని ‘స్వతంత్ర’ పాలకులు కూడా కొనసాగిస్తున్నారు. రోజు, రోజుకీ విద్య-పరిపాలనకు తెలుగు భాష పనికిరానిదయిపోతుండటం వెనుక ప్రజల ప్రయోజనాలు లేవని చెప్పటానికి, ప్రపంచీకరణ మార్కెట్ శక్తుల ఇంగ్లీషు పట్టు బిగుస్తుందని చెప్పటానికి యింతకంటే వేరే రుజువులు అవసరంలేదు.

31-34 పేజీలలో “వ్యవసాయ కూలీలు” అనే శీర్షిక క్రింద దళితుల జీవన స్థితిగతులను పేర్కొన్నారు. “ఆదిమాంధ్రులు గ్రామాలకు బయట పల్లెలలో నివశిస్తున్నారు. వారి యిండ్లు మురుగు కూపాలతో, చాలా అపరిశుభ్ర స్థలాలలో కిక్కిరిసి వుంటున్నాయి. సాంఘికంగా వారిని అంటుకోరాదని ఇతర కులస్థులు దూరంగా పెట్టారు. వీరిని గ్రామస్థులందరూ ఉపయోగించే చెరువుల నుండి, నూతులనుండి నీళ్ళు తెచ్చుకోనివ్వరు. కొన్ని గ్రామాలలో వారిని వీధుల గుండా కూడా పోనివ్వరు. గ్రామంలో పాఠశాలకు ఇతర కులస్థులు వస్తే వీరిని రానివ్వరు”.

“గత 25 సంవత్సరాల జాతీయోద్యమం, ఆంధ్రాలో గత 15 సంవత్సరముల వ్యవసాయ కూలీ ఉద్యమం...వీటి ప్రభావంచేత నేడు వారు సమాన ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక అధికారాలను కోరుతున్నారు. వారిలో చదువుకున్న యువకులు, ఉపాధ్యాయులు తమకొక సంఘం కావాలంటూ షెడ్యూల్ కాస్ట్ ఫెడరేషన్ నిర్మించు కుంటున్నారు. షెడ్యూల్ కాస్ట్ ఫెడరేషన్‌లో ఆదిమాంధ్రులందరికీ, ఏ రాజకీయ పార్టీకి చెందినా, శ్రీ అంబేద్కర్ అనుయాయులుగానీ, కాంగ్రెస్‌కు చెందినవారుగానీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీని బలపరిచేవారుగానీ, అందరికీ స్థానముండాలని కమ్యూనిస్టులం పనిచేస్తున్నాము”.

ఇక స్త్రీల విషయానికి వస్తే...(పేజీ 67) “చదువులోనూ, పనులు ఉద్యోగాలలోనూ, ఆస్థిహక్కులలోనూ, సాంఘిక హక్కులలోనూ, విజ్ఞానావకాశాలలోనూ పురుషునితో పాటు స్త్రీలకు సమానాధికారాలు, సమానావకాశాలు వుండాలి.

“హిందూ ‘లా’ను సవరిస్తూ స్త్రీలకు పురుషులతోపాటు సమాన ఆస్థి హక్కులు కలిగిస్తూ సమగ్ర శాసనం వెంటనే చెయ్యాలి”. ఒకే పనికి పురుషునితోపాటు స్త్రీకి సమాన జీతాలు ఇవ్వాలి”. “విడాకులు ఇచ్చుకోవటానికి హక్కులు కలుగజేయాలి. తల్లికి బిడ్డలను తమ వద్ద వుంచుకునే హక్కు, భరణం ఏర్పాటు వుండాలి”.

దున్నేవానికే భూమి-అమలు చేసే విధానాన్ని యిలా చెప్పింది “జమీందారీ, ఈనాందారీ, ముఠాదారీ పద్ధతిని రద్దుచేసి వారి పొలాలను నేడు సాగుచేస్తున్న రైతు కూలీలకు చెందేటట్లు చేస్తుంది”. “కౌలుదారీ పద్ధతి లేకుండా చేసి ప్రతి రైతు తన పొలాన్ని సాగు చేసుకునేటట్లు చేస్తుంది. ప్రభుత్వానికి తప్ప ఇతరులెవ్వరికీ పొలాన్ని అమ్ముకోవడానికి వీలులేకుండా చేసి సాగుచేసే రైతులనుండీ పొలం అన్యాక్రాంతం గాకుండా గ్యారంటీ చేస్తుంది. 5 ఎకరాల లోపు రైతుకు భూమిపై పన్ను లేకుండా చేస్తుంది. ప్రైవేటు వడ్డీ వ్యాపారాన్ని రద్దుచేసి, సహకార సంఘాల ద్వారా పావలా వడ్డీకి రుణాలనిస్తుంది”.

పేజీ 13 నుండి 40 దాకా రైతు-కూలీల జీవన పునర్నిర్మాణాంశాలతో 3వ అధ్యాయం, 4వ అధ్యాయం వుంటుంది. నూతన ఆంధ్ర రాజ్యపు ప్రజాస్వామిక సూత్రాలు యిలా వుంటాయి. వాటి ప్రకారం “గ్రామ మునసబు, కరణం, ఇప్పటివలె వంశపారంపర్యముగా నియమించబడరు. గ్రామ పంచాయితీ యాజమాన్యాన ప్రజలచే కొన్ని సంవత్సరముల వరకు ఎన్నుకోబడిన ఉద్యోగ స్తులుగా వుంటారు”. “పోలీసులపై అధికారం గ్రామానికి సంబంధించినంతవరకు గ్రామ పంచాయితీ బోర్డులకే వుంటుంది”. “ప్రతి

గ్రామంలోనూ, పట్టణ వార్డులలోనూ అచ్చటనున్న వయోజన ఓటర్లు అందరూ రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా ఎన్నుకుని పంచాయతీ కోర్టులు ఏర్పాటు చేయాలి. వానికి సివిల్, క్రిమినల్ కేసులు విచారించటానికి హక్కు వుంటుంది".

జాతీయ రిపబ్లిక్ ఏర్పాటు గురించి ఈ పత్రం పేర్కొన్నది చాలా కీలకమైన విషయం. చర్చనీయాంశంలోకి రానీయకుండా చేస్తున్న అంశాలలో ఇదొకటి!

"విశాలాంధ్ర రాజ్యాంగాన్ని తెలుగుదేశ మందలి వయోజనులందరూ ఎన్నుకొన్న ప్రజాపరిషత్తే నిర్ణయించాలి. తెలుగు ప్రజలు భారత ప్రజల ఐక్యకూటమిలో కలసి వుండటానికి తమ రాజ్యాంగ పరిషత్తులో నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతుంది. భారత ఖండంలోని వివిధ జాతులు స్వేచ్ఛగా తమ తమ స్వతంత్ర రాజ్యాంగ పరిషత్తుల ద్వారా నిర్ణయించుకుని స్వతంత్ర భారత సమాఖ్యను (రాజ్యాన్ని) ఏర్పరచాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ కోరుతుంది... కమ్యూనిస్టు పార్టీ స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఐక్య విశాలాంధ్ర కావాలంటుంది". – అంతేకాదు.

"ఐదింట రెండు పాళ్ళ తెలుగు భూమి, మూడవ వంతు తెలుగు ప్రజలు నైజాం నిరంకుశత్వ బానిసత్వం క్రింద వున్నంతకాలం, ఇంగ్లీషు సైనిక సన్నీలతో నైజాం నిరంకుశ పాలన సాగుతున్నంత కాలం మనకు స్వాతంత్ర్యం లేదు. ఇంగ్లీషు సామ్రాజ్యవాదుల పరిపాలనను, దాని తాబేదారులయిన స్వదేశీ సంస్థానాధీశుల పరిపాలనను తొలగించిన నాడే మన తెలుగు ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యం, శాంతి, అభ్యుదయం లభిస్తాయి... భారత దేశమందలి వివిధ జాతులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించటానికి కాంగ్రెస్ లీగు–కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కలసి ఐక్య స్వాతంత్ర్య పోరాటం సాగించాలి".

విశాలాంధ్ర భౌతిక హద్దుల పరిమాణాన్నే కాక, రాజకీయ స్వభావపు గుణాన్ని కూడా ఈ పత్రం ప్రకటించింది. "ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వం క్రిందవున్న తెలుగు జిల్లాలే కావు, తెలుగు గడ్డ అంతా ఒకటి కావాలి. మద్రాసు, మైసూరు, నైజాం, మధ్య పరగణా, బస్తరు, ఒరిస్సాలలో ముక్కలు ముక్కలుగా వున్న తెలుగుగడ్డ అంతా ఒకటి కావాలి. **ప్రత్యేక రాష్ట్రం సరిపోదు. తెలుగుజాతి స్వతంత్ర భారతఖండ సమాఖ్యలో, స్వతంత్ర తెలుగు రాజ్యంగా వుండాలి (పేజీ.12)".**

ఆనాటి చారిత్రక వాస్తవ స్థితిని 'తెలంగాణాలో ఆంధ్ర మహాసభ' శీర్షిక కింద ఈ పత్రం ఇలా పేర్కొంది.

"కాంగ్రెస్ ఉద్యమమే సంస్థానాలలోని పీడిత ప్రజలలో కూడా చైతన్యం కలిగించింది. తమ పౌరసత్వ హక్కులకోసం సంస్థాన ప్రజలు పోరాటాలను ఆరంభించడం కాంగ్రెస్ ప్రభావ ఫలితమే. హైదరాబాదు సంస్థానంలో 1923లో మాడపాటి హనుమంతరావుగారు తదితర విద్యావంతులు ఆంధ్ర మహాసభను ఏర్పాటు చేశారు. నిజాం రాష్ట్రంనుండి చాలా మంది యువకులు ఆంధ్రాకు వచ్చి 1930 ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నారు. 1938లో నిజాం రాష్ట్ర కాంగ్రెసును ఏర్పరచి దానిని నిషేధిస్తే సత్యాగ్రహాన్ని నడిపారు. వందలకొలది యువకులు నిజాం జైళ్ళలో మ్రగ్గారు. ఈరకంగా బయలుదేరిన సంస్థాన ప్రజా ఉద్యమాన్ని, కోస్తా తెలుగు జిల్లాలలోని రైతు, కార్మిక, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాలు పూర్తిగా మార్చివేశాయి. నిజాం రాష్ట్ర ఆంధ్ర మహాసభ లంచగొండి ఉద్యోగస్తుల నిర్బంధాలను ఎదుర్కొన్నది. జాగీర్దారులు, దేశముఖుల వెట్టిని, అక్రమ వసూళ్ళను, నిర్బంధాలను అరికట్టసాగింది. వందలకొలది సంవత్సరాలుగా పీడింపబడుతూ వచ్చిన రైతులలో నూతన చైతన్యాన్ని, కొత్త బలాన్ని, విశ్వాసాన్ని కలిగించింది. ఆంధ్ర మహాసభ కమ్యూనిస్టు నాయకత్వం క్రింద నేడు లక్షకు మించిన సభ్యత్వంతో, 1000 మంది కార్యకర్తలతో నిజాం రాష్ట్ర ఆంధ్ర ప్రజల ఏకైక సంస్థగా ప్రజా ఉద్యమాన్ని నిర్మించి పనిచేస్తూ వుంది".

విశాల భారత సమాఖ్య గురించిన భావనలు కూడా ఇందులో స్పష్టంగా పొందుపరిచారు.

"భారతదేశంలో 17 పెద్ద జాతు లున్నాయి. ఇవి పఠానులు, బెలూచీలు, సింధీ, పడమటి పంజాబీ, సిక్కుజాతి, హిందుస్తానీ జాతి, రాజపుతానా, బీహారీ, బెంగాలీ, అస్సామీ, ఓఢ్ర, ఆంధ్ర, తమిళ, మళయాళ, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, గుజరాతీ...జాతులు. వేరు, వేరు స్వతంత్ర రాజ్యంగా పరిషత్తులే, ఈ వివిధ జాతులు భవిష్యత్తు రాజ్యాంగాన్ని నిర్ణయించడానికి హక్కు కలిగి వుంటాయి".

"భారత దేశంలోని వివిధ స్వతంత్ర జాతులు తమంతట తాము స్వేచ్ఛగా భారత సమాఖ్యలో చేరడానికి నిర్ణయించుకున్నప్పుడే ఐక్య భారతదేశ రాజ్యాంగం ఏర్పడుతుంది. అంతేగాని జాతుల స్వాతంత్ర్య హక్కును, వాటి స్వయం నిర్ణయాధికార హక్కులనూ నిరాక రించటం వల్ల ఐక్య భారతదేశ రాజ్యాంగం ఏర్పడజాలదు".

"మీరు మన భవిష్యత్తును మనం నిర్ణయించుకునే హక్కుగల స్వతంత్ర ఆంధ్ర జాతిగా స్వేచ్ఛగా స్వతంత్ర భారత సమాఖ్యలో చేరాలని కోరుతున్నారు గదా! మరీ విధంగా తెలుగు జాతిని గురించి ఆలోచిస్తున్నప్పుడు పఠాను, సింధీ, పశ్చిమ పంజాబీ, బెంగాలీ జాతులకు కూడా ఈ హక్కు వుందని ఎందుకు గుర్తించరు? కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఈ 17 వివిధ జాతులు భారత సమాఖ్యలో చేరడానికి కృషిచేస్తుంది. అయితే అవి చేరేదీ లేనిదీ నిర్ణయించేది ఆ జాతి ప్రజలు కానీ మనం కాదు".(పేజీ.83)

నూతన ప్రజాస్వామిక రాజ్య సూత్రాలలో (పేజీ.57)... "18 సంవత్సరాలు దాటిన ప్రతి పురుషుడు, స్త్రీ ఎన్నుకొనిన ప్రతినిధులతో తెలుగు ప్రజల రాజ్యాంగ ప్రజాపరిషత్తు సమావేశం కావాలి. ఆ ప్రజాపరిషత్తే తెలుగుదేశపు రాజ్యాంగ చట్టాన్ని నిర్ణయిస్తుంది".

"ఈ ప్రజా పరిషత్తు మొదట ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వం క్రింద వున్న తెలుగు జిల్లాల ప్రజా ప్రతినిధులతో పని ఆరంభిస్తుంది.

తెలంగాణా లోని మన సోదర దేశీయులు, నైజాం నిరంకుశ ప్రభుత్వాన్నుండీ బయట పడినప్పుడు మనతో కలుస్తారు. స్వతంత్ర భారత దేశంలో ఐక్య విశాలాంధ్రను తెలంగాణా ప్రతినిధులు, కోస్తా, రాయలసీమ ప్రజలు, కలసి నెలకొల్పుదాం. దీనికి కావలసిన రాజ్యాంగాన్ని కలసి ఏర్పాటు చేసుకుందాం" అంటూ రాజ్యాంగ చట్టం ఇచ్చే హక్కులను కూడా–"ఎన్నుకున్న ప్రజాప్రతినిధులు, ఉద్యోగస్తులు సంతృప్తికరంగా పనిచేయకపోతే ప్రజలు వారిని నియమితకాలం పూర్తికాక మునుపే తొలగించి కొత్త వారిని ఎన్నుకునే హక్కు వుంటుంది" లాంటివి కూడా ఆ పత్రంలో ప్రకటించారు.

ఈ రోజున చాలా మంది–కమ్యూనిస్టు లనుకొనే వారితో సహా విశాలాంధ్రలో ప్రజా రాజ్యం అంటే భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రమన్నట్టు మాట్లాడేస్తున్నారు. తెలియక అలా భావిస్తున్న వారిది అవగాహనా లేమిగా పరిగణించినా, తెలిసి కూడా అలాగే మాట్లాడే వారికి దురుద్దేశా లున్నాయని చెప్పక తప్పదు. ఈ పత్రాన్ని నాటికీ, నేటికీ పనికిరానిదిగా, నేటికి మాత్రమే ఆచరణ సాధ్యంకానిదిగా, తిరస్కరించదగినదిగా, ఆమోద యోగ్యంకానిదిగా...ఎన్ని రకాల అభిప్రాయాలైనా వుండవచ్చును గానీ, స్వంత రాజ్యాంగ నిర్మాణంతో, స్వయం నిర్ణయాధికారంగల తెలుగు జాతీయ ప్రజాస్వామిక రాజ్యాన్ని విశాల భారతదేశంలో భాగంగా నిర్మించటానికి, ఆచరించటానికి రూపొందించిన పత్రంగా కాకుండా పరిగణించడానికి చరిత్ర అనుమ తించదు. ఈ పత్ర రచన తరువాత కోస్తా, రాయలసీమ జిల్లాలలో జమీందారీ, భూస్వామ్య శక్తులకు, హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో ఫ్యూడల్, నిరంకుశ శక్తుల నిజాం రాజ్యానికి వ్యతిరేకంగా 'దున్నేవానిదే భూమి' నినాదంతో సాగించిన చారిత్రక పోరాటమే దానికి రుజువు.

ఈ పత్రం విడుదలానంతరం జరిగిన ఎన్నికలలో అందరికీ, ఓటు హక్కు కల్పించ లేదు. ముఖ్యంగా నిరక్షరాస్యులకూ, భూమిలేని పేదలకూ అలాగే హైదరాబాదు–మైసూరు– బరోడా లాంటి సంస్థానాలలో అప్పటికి ఎన్నికలు అనే ప్రసక్తే లేదు. అయినా సంస్థానాధీశులనుండి ఎంపిక చేయబడిన ప్రతినిధులను భారత రాజ్యాంగ నిర్ణాయక సభలో భాగం చేశారు. పరిమిత ఓటింగుతో నెగ్గిన 'ప్రజా' ప్రతినిధులనే భారత రాజ్యాంగ నిర్ణాయక సభ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకున్నారు. దేశ విభజన జరిగి పోయింది. బ్రిటీష్, నిజాం పాలకులు వదిలిన చెప్పులలో కాళ్ళుదూర్చి పరిపాలన సాగిస్తున్న స్వతంత్ర పాలకులు తిరిగి దేశాన్ని సామ్రాజ్యవాద, బహుళజాతి సంస్థల విచ్చలవిడి బందిపోటు తనానికి తలుపులు బార్లా తెరిచారు. ఇది నేటి చరిత్ర.

oooo